மராட்டியர்கள்

சிவாஜியின் கீழ் மராட்டியர்களின் எழுச்சி:

அறிமுகம்:

பதினாறாம் மற்றும் பதினேழாம் நூற்றாண்டுகளில் மராட்டியர்களின் எழுச்சிக்கு பல்வேறு காரணிகள் பங்களித்தன. மராட்டிய நாட்டின் இயற்பியல் சூழல் மராட்டியர்களிடையே சில தனித்துவமான குணங்களை உருவாக்கியது. மலைப் பகுதியும் அடர்ந்த காடுகளும் அவர்களைத் துணிச்சலான வீரர்களாகவும் கொரில்லா தந்திரங்களைக் கடைப்பிடிக்கவும் செய்தன. அவர்கள் மலைகளில் பல வலிமையான கோட்டைகளை கட்டினார்கள். மகாராஷ்டிராவில் பக்தி இயக்கத்தின் பரவலானது அவர்களிடையே மத ஒற்றுமை உணர்வைத் தூண்டியது.

பீஜப்பூர் மற்றும் அஹ்மத்நகரின் டெக்கான் சுல்தான்களின் நிர்வாக மற்றும் இராணுவ அமைப்புகளில் மராத்தியர்கள் முக்கிய பதவிகளை வகித்தனர். ஆனால் ஒரு சக்திவாய்ந்த மராட்டிய அரசை நிறுவிய பெருமை **ஷாஜி போன்ஸ்லே மற்றும் அவரது மகன் சிவாஜிக்கு செல்கிறது.** அரசியல் ஒற்றுமை சிவாஜி மகாராஜால் வழங்கப்பட்டது.

சிவாஜி 1627 இல் ஷிவ்னரில் பிறந்தார். அவரது தந்தை ஷாஜி போன்ஸ்லே மற்றும் தாய் ஜிஜா பாய். அவர் 1637 இல் தனது தந்தையிடமிருந்து பூனாவின் ஜாகிரைப் பெற்றார்.

சத்ரபதி சிவாஜியின் சாதனைகள்:

ஆரம்ப கட்டம்:

- அவர் முதலில் பிஜப்பூரின் ஆட்சியாளரிடமிருந்து ராய்கர், கொண்டனா மற்றும் டோர்னாவைக் கைப்பற்றினார்.
- 1647 இல் அவரது பாதுகாவலரான தாதாஜி கொண்டதேவ் இறந்த பிறகு, சிவாஜி தனது ஜாகிரின் முழுப் பொறுப்பையும் ஏற்றுக்கொண்டார்.
- மராட்டியத் தலைவரான சந்தா ராவ் மோரிடமிருந்து ஜாவ்லியைக் கைப்பற்றினார். இது அவரை மாவல பிரதேசத்தின் தலைவராக்கியது.
- 1657 இல், அவர் பீஜப்பூர் ராஜ்யத்தைத் தாக்கி, கொங்கன் பகுதியில் உள்ள பல மலைக்கோட்டைகளைக் கைப்பற்றினார்.
- பிஜாப்பூர் சுல்தான் சிவாஜிக்கு எதிராக அப்சல்கானை அனுப்பினார். ஆனால் 1659 இல் சிவாஜியால் அஃப்சல் கான் துணிச்சலான முறையில் கொல்லப்பட்டார்.

சிவாஜியின் இராணுவ வெற்றிகள்:

- சிவாஜியின் இராணுவ வெற்றிகள் அவரை மராட்டியப் பகுதியில் ஒரு புகழ்பெற்ற நபராக மாற்றியது. முகலாயப் பேரரசர் ஔரங்கசீப் சிவாஜியின் கீழ் மராட்டிய சக்தியின் எழுச்சியைப் பார்த்துக் கொண்டிருந்தார்.
- ஔரங்கசீப் தக்காணத்தின் முகலாய ஆளுநரான ஷாயிஸ்தா கானை சிவாஜிக்கு எதிராக அனுப்பினார். சிவாஜி முகலாயப் படைகளிடம் தோல்வியடைந்து பூனாவை இழந்தார்.
- ஆனால் சிவாஜி 1663 இல் பூனாவில் உள்ள ஷாயிஸ்தா கானின் இராணுவ முகாம் மீது மீண்டும் ஒரு தைரியமான தாக்குதலை நடத்தினார், அவரது மகனைக் கொன்றார் மற்றும் கானை காயப்படுத்தினார்.
- 1664 இல், சிவாஜி முகலாயர்களின் முக்கிய துறைமுகமான சூரத்தை தாக்கி கொள்ளையடித்தார்.
- அம்பர் ராஜா ஜெய் சிங்கை அனுப்பி சிவாஜியை தோற்கடிக்க ஔரங்கசீப் இரண்டாவது முயற்சியை மேற்கொண்டார். **புரந்தர் கோட்டையை** முற்றுகையிட்டு வெற்றி பெற்றார்.

புரந்தர் ஒப்பந்தம் 1665:

- ஒப்பந்தத்தின்படி, சிவாஜி 35 கோட்டைகளில் 23 கோட்டைகளை முகலாயர்களிடம் ஒப்படைக்க வேண்டும்.
- மீதமுள்ள 12 கோட்டைகள் முகலாய சாம்ராஜ்யத்திற்கு சேவை மற்றும் விசுவாசத்தின் நிபந்தனையின் பேரில் சிவாஜிக்கு விடப்பட வேண்டும்.
- மறுபுறம், பிஜப்பூர் இராச்சியத்தின் சில பகுதிகளை சிவாஜி வைத்திருக்கும் உரிமையை முகலாயர்கள் அங்கீகரித்தனர்.

முகலாயர்களுக்கு எதிரான புதுப்பிக்கப்பட்ட போர்:

- சூரத் 1670 இல் இரண்டாவது முறையாக அவனால் சூறையாடப்பட்டது.
- அவர் தனது வெற்றிகளால் இழந்த அனைத்து பிரதேசங்களையும் கைப்பற்றினார்.
- **1674** இல் சிவாஜி ராய்கரில் முடிசூட்டிக்கொண்டு சத்ரபதி என்ற பட்டத்தை ஏற்றுக்கொண்டார்.

சிவாஜியின் கொள்கை மற்றும் மராட்டியர்களின் விரிவாக்கம்:

நிர்வாகக் கொள்கைகள்:

அவர் ஒரு நல்ல நிர்வாக அமைப்பின் அடித்தளத்தை அமைத்தார். அரசர் அரசாங்கத்தின் மையமாக இருந்தார். **அஷ்டபிரதன்** என்ற மந்திரி சபை அவருக்கு உதவியாக இருந்தது.

- பேஷ்வா – நிதி மற்றும் பொது நிர்வாகம்,பின்னர் அவர் பிரதமரானார்.
- சர்–இ–நௌபத் அல்லது சேனாபதி – இராணுவ தளபதி, ஒரு கௌரவ பதவி.
- அமாத்யா – கணக்காளர் ஜெனரல்.
- வகேனாவிஸ் – உளவுத்துறை, பதவிகள் மற்றும் வீட்டு விவகாரங்கள்.
- சச்சிவ் – கடித தொடர்பு.
- சுமந்தா – விழாக்களின் மாஸ்டர்
- நியாதிஷ் – நீதி.
- பண்டிதராவ் – தொண்டு மற்றும் மத நிர்வாகம்.

வருவாய் கொள்கைகள்:

- **கதி எனப்படும் அளக்கும் கம்பியைப் பயன்படுத்தி நிலங்கள்** அளவிடப்பட்டன. நிலங்கள் மூன்று வகைகளாகப் பிரிக்கப்பட்டன – நெல் வயல், தோட்ட நிலங்கள் மற்றும் மலைப்பாதைகள்.
- **வரிகள்: சௌத் மற்றும் சர்தேஷ்முகி** ஆகியவை மராட்டிய இராச்சியத்தில் அல்ல, மாறாக முகலாயப் பேரரசு அல்லது தக்காண சுல்தான்களின் அண்டைப் பிரதேசங்களில் வசூலிக்கப்படும் வரிகள்.
- மராட்டியத் தாக்குதல்களைத் தவிர்ப்பதற்காக மராட்டியர்களுக்கு வழங்கப்பட்ட நில வருவாயில் நான்கில் ஒரு பங்கு சௌத் ஆகும்.
- மராத்தியர்கள் பரம்பரை உரிமை கோரும் நிலங்களுக்கு சர்தேஷ்முகி பத்து சதவீதம் கூடுதல் வரி விதிக்கப்பட்டது.

இராணுவக் கொள்கைகள்:

சிவாஜி இராணுவ மேதை மற்றும் அவரது இராணுவம் நன்கு ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட ஒரு மனிதர்.

- **வழக்கமான** இராணுவம் சுமார் 30000 முதல் 40000 குதிரைப்படைகளைக் கொண்டிருந்தது. அவர்களுக்கு நிலையான சம்பளம் வழங்கப்பட்டது.

- மராட்டிய குதிரைப்படையில் இரண்டு பிரிவுகள் இருந்தன
    1. **பார்கிர்கள்,** பொருத்தப்பட்ட மற்றும் அரசால் செலுத்தப்படும்;
    2. **சிலாதர்கள்,** பிரபுக்களால் பராமரிக்கப்படுகிறது.
- காலாட்படையில், **மாவிலி** முக்கிய பங்கு வகித்தனர்.
- சிவாஜி கடற்படையையும் பராமரித்து வந்தார்.
- மராட்டியர்களின் இராணுவ நடவடிக்கைகளில் **கோட்டைகள் முக்கிய பங்கு வகித்தன.** அவரது ஆட்சியின் முடிவில் சிவாஜிக்கு சுமார் 240 கோட்டைகள் இருந்தன. துரோகத்திற்கு எதிரான முன்னெச்சரிக்கையாக ஒவ்வொரு கோட்டையும் சம அந்தஸ்துள்ள மூன்று அதிகாரிகளின் பொறுப்பின் கீழ் வைக்கப்பட்டது.

சிவாஜியின் மேற்கூறிய வெற்றிகளும் கொள்கைகளும் முகலாயர்களுக்கு எதிராக இப்பகுதியில் மராட்டிய கோட்டைக்கு முக்கிய காரணமாகும். அவர்கள் அண்டை நாட்டு அரசர்களுக்குப் பெரும் எதிரியாக மாறினர்.

சிவாஜிக்குப் பிறகு மராட்டியம்:

பல்வேறு உள் மற்றும் வெளிப்புற காரணிகளால் 18ஆம் நூற்றாண்டின் தொடக்கத்தில் மராட்டிய இராச்சியம் பலவீனமடைந்தது.

- ஷாஹு (சிவாஜியின் பேரன்) மற்றும் தாராபாய் (ராஜாராமின் விதவை) படைகளுக்கு இடையே ஒரு முழு அளவிலான உள்நாட்டுப் போர் வெடித்தது.
- பாலாஜி விஸ்வநாத்தின் காலத்திலிருந்து பேஷ்வாவின் அலுவலகம் சக்தி வாய்ந்ததாக மாறியது. அவர் 1720 இல் இறந்தார் மற்றும் அவரது மகன் பாஜி ராவ் 1740 வரை ஆட்சியில் இருந்தார்.
- 1740 இல் பாஜி ராவ் இறந்த பிறகு, ஷாஹு தனது மகன் பாலாஜி பாஜிராவை (1740–1761) பேஷ்வாவாக நியமித்தார். இது உண்மையில் மராட்டிய மகிமையின் உச்சக் காலம்.
- 1761 இல், மூன்றாவது பானிபட் போருக்குப் பிறகு மாதவ் ராவ் பேஷ்வாவானார். 1772 இல், மாதவ் ராவ் நுகர்வு காரணமாக இறந்தார்.
- மாதவ் ராவ் இறந்த பிறகு, ரகுநாத் ராவ் மற்றும் நாராயண் ராவ் இடையே அதிகாரத்திற்கான போராட்டம் ஏற்பட்டது. 1773 இல் நாராயண ராவ் கொல்லப்பட்டார்.
- மாதவ் ராவ் நாராயண் அவரது தந்தை நாராயண் ராவுக்குப் பிறகு பதவியேற்றார்.

- ரகுநாத் ராவ் ஆங்கிலேயர்களின் உதவியுடன் ஆட்சியைப் பிடிக்க முயன்றார். இது 1வது ஆங்கிலோ—மராத்தா போருக்கு வழிவகுத்தது.
- மாதவ் ராவ் 1794 இல் இறந்தார். மாதவ் ராவுக்குப் பிறகு ரகுநாத் ராவின் மகன் இரண்டாம் பாஜி ராவ் பதவியேற்றார்.
- 3வது ஆங்கிலோ—மராத்தா போரின் முடிவில் பேஷ்வா பதவி நீக்கம் செய்யப்பட்டு ஓய்வூதியம் வழங்கப்பட்டது, மற்ற மராட்டிய மாநிலங்கள் துணை மாநிலங்களாக இருந்தன.

3 வது பானிபட் போர்:

மூன்றாவது பானிபட் போர், 1761 இல் சதாசிவ்ராவ் பாவ் மற்றும் ஆப்கானிஸ்தானின் துரானிஸ் தலைமையில் மராத்தியர்களுக்கு இடையே அஹ்மத் ஷா அப்தாலியால் நடத்தப்பட்டது. மூன்றாவது பானிபட் போர் இந்தியாவில் அதிகாரச் சமன்பாடுகளை மாற்றியது, ஆப்கானியர்களால் மேலும் ஆட்சி செய்ய முடியாது, **இந்தியாவில் பிரிட்டிஷ் ஆட்சிக்கான வலியை வகுத்தது.**

போருக்கான முக்கிய காரணங்கள்:

- முகலாய பேரரசர்களின் பலவீனம் மற்றும் போட்டியிடும் குழுக்களில் பிரபுக்களின் பிரிவு.
- வடக்கில் செல்வாக்கு பெற மராட்டியர்களின் லட்சியம் மற்றும் அந்த நோக்கத்திற்காக, முகலாய பேரரசருக்கு அவர்கள் அளித்த வாக்குறுதி.
- கடைசியாக, அப்தாலியின் லட்சியம் காஷ்மீர், முல்தான் மற்றும் பஞ்சாப் ஆகியவற்றைக் கைப்பற்றுவது மற்றும் அந்த நோக்கத்திற்காக, பிரபுக்களின் துரானி குழுவிற்கு அவரது ஆதரவு.

போரின் முடிவுகள்:

- மூன்றாவது போர் இந்தியாவின் ஆட்சியாளர்களாக மொகலாயர்களுக்குப் பிறகு மராத்தியர்களின் முயற்சியை முடிவுக்குக் கொண்டு வந்தது மற்றும் முகலாயப் பேரரசின் மெய்நிகர் முடிவைக் குறித்தது.
- பேஷ்வாவின் (முதலமைச்சர்) மாமா பாவோ சாஹிப்பின் கீழ் மராட்டிய இராணுவம் ஆப்கானிஸ்தான் தலைவரான ஏ மத் ஷா துரானியால் சிக்கி அழிக்கப்பட்டது.
- இது வடமேற்கு இந்தியாவில் 40 ஆண்டுகால அராஜகத்தைத் தொடங்கி பின்னர் பிரிட்டிஷ் மேலாதிக்கத்திற்கு வழிவகுத்தது.

18ஆம் நூற்றாண்டு:

- 18ஆம் நூற்றாண்டு இந்தியத் துணைக் கண்டத்தில் ஆழமான மாற்றத்தின் காலமாகும், ஏனெனில் முகலாயப் பேரரசு பிராந்திய சக்திகளுக்கு வழிவகுத்தது, அவர்களில் பலர், மராட்டியர்களைப் போலவே, ஏகாதிபத்திய அந்தஸ்தை விரும்பினர் மற்றும் கிட்டத்தட்ட அடைந்தனர்.
- இந்த நூற்றாண்டு மதத்தைச் சுற்றி ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட சமூக இயக்கங்களின் வரிசையைக் கண்டது. **பக்தி இயக்கம்**, சமூகக் கருத்துக்கள் மற்றும் விவசாய விரிவாக்கம், பெரும்பாலும் ஒத்திசைவான அரசியல் நிறுவனங்களாக படிகமாக்குகின்றன.
- இது அரசியல் சாகசத்திற்காக உருவாக்கப்பட்ட ஒரு காலகட்டமாக இருந்தது, மாற்றியமைக்கும் கூட்டணிகள் எந்த அரசியல் கணக்கீட்டையும் கிட்டத்தட்ட சாத்தியமற்றதாக்கியது.
- இந்தக் நிலையில், இந்துக்களுக்கும் முஸ்லீம்களுக்கும் இடையில் இருப்பதாக நாம் கருதும் பிளவுகளுக்கு எப்போதும் ஒத்துப்போகாத, மதத் தூண்டுதலின் தலையாய கலவையாக இருந்தது.
- துரானி தலைவரால் பல தீய துரோகிகளின் (ரோஹில்லா தலைவர், அவத் நவாப்) ஆதரவைப் பெற முடிந்தது மற்றும் மிகவும் ஈர்க்கக்கூடிய வகையில், போர்வீரர்களான துறவிகள், நாக சன்யாசிகள் மற்றும் கோசைன்கள்.

இதனால், பெரும்பாலும் மத அடிப்படைகளை விட அரசியல் உள்நோக்கங்கள் இருப்பதை நாம் காணலாம்.

போரின் தாக்கம்:

- மராட்டியத்தின் விரிவாக்கக் கொள்கைக்கு பின்னடைவு மற்றும் பஞ்சாபில் சீக்கியர்களின் எழுச்சி.
- கூட்டணிகளின் பலவீனம் மற்றும் உடனடி ஆதாயத்திற்கான மேலான பேராசை ஆகியவை ஏகாதிபத்திய அபிலாஷைகளை உள்ளூர் அதிகாரதாரர்களுடன் நீண்ட கால சமநிலைப்படுத்துவதற்கான சாத்தியக்கூறுகளை குறைக்கிறது.
- அவசரமாக உருவான கூட்டணிகளின் நிச்சயமற்ற தன்மை, அனைத்து அரசியல் மற்றும் இராஜதந்திர ஈடுபாடுகளுடன் கூடிய தீவிர சிடுமூஞ்சித்தனம், நண்பனுக்கும் எதிரிக்கும் இடையிலான வேறுபாடுகளை மங்கலாக்கியது.
- பானிபட் போர் மராட்டிய முன்னேற்றத்தை தற்காலிகமாக நிறுத்தியது, மேலும் கிழக்கிந்திய கம்பெனி சிறிது காலம் தாழ்ந்த நிலையை பராமரிக்கவும், வங்காளத்தில் அதன் ஆரம்பகால ஆதாயங்களை ஒருங்கிணைக்கவும், பின்னர்

துணைக்கண்டத்தில் மேலாதிக்கத்திற்கான வலுவான முயற்சியை மேற்கொண்டது.

ஆங்கிலோ மராத்தா போர்:

போர் & ஆண்டு	நிகழ்வுகளின் காரணம் மற்றும் பாடநெறி	மராத்தா மற்றும் பிரிட்டிஷ் தலைவர்கள்	விளைவாக
I (1775-82)	ரகுநாத் ராவுக்கு பிரிட்டிஷ் ஆதரவு மற்றும் அவருடன் சூரத் ஒப்பந்தத்தில் கையெழுத்திட்டது நானா பட்னாவிஸை கோபப்படுத்தியது. நானா பட்னாவிஸ் ஆங்கிலேயருடன் புரந்தர் ஒப்பந்தத்தில் கையெழுத்திட்டார். ரகுநாத் ராவுக்கு அடைக்கலம் கொடுத்தது மராட்டிய தலைவர்களை கோபப்படுத்தியது, இது தொடர் மோதல்களுக்கு வழிவகுத்தது	**ரகுநாத் ராவ்,** நானா பட்னாவிஸ் & வாரன் ஹேஸ்டிங்ஸ்	**சல்பாய் ஒப்பந்தம்** 2 தசாப்த கால அமைதி.
II (1803–06)	மராட்டியர்களுக்குள் உள் மோதல்கள்; சிந்தியா & பேஷ்வா வித்தோஜி ராவ் ஹோல்கரைக் கொன்றனர் & அதன் விளைவாக யஷ்வந்த் ராவ் ஹோல்கர் பூனாவைத் தாக்கினார். இரண்டாம் பாஜி ராவ் பிரிட்டிஷ் & கையொப்பமிட்ட	சிந்தியா, போன்ஸ்லே, யஷ்வந்த்ராவ் ஹோல்கர் & வெல்லஸ்லி	**பசீன் ஒப்பந்தம்**

	துணை கூட்டணியிடம் தஞ்சம் புகுந்தார்.		
III (1817–18)	ஆங்கிலேயர்களின் குறுக்கீடு குடியுரிமை & இது பிண்டாரிகளை முடிவுக்குக் கொண்டுவருவதற்கான போராகத் தொடங்கியது. பின்னர் மராட்டிய சர்தார்களும் பிண்டாரிகளை வெளிப்படையாக ஆதரித்தனர் மற்றும் இழந்த பெருமையை மீட்டெடுக்கும் கடைசி முயற்சியாக போரில் இணைந்தனர்.	பாஜிராவ்-II அப்பாசாஹேப், மாதவராவ் ஹோல்கர் & லார்ட் ஹேஸ்டிங்ஸ்	மராட்டியத்தின் முடிவு சவால். பேஷ்வா ஓய்வூதியம் பெற்று கான்பூருக்கு அருகில் உள்ள ஒரு சிறிய தோட்டத்திற்கு அனுப்பப்பட்டார்.

மராட்டியர்களின் வீழ்ச்சிக்கான காரணங்கள்:

வாரிசுப் போர்: சிவாஜியின் மரணத்திற்குப் பிறகு அவரது மகன்களான ஷம்பாஜி மற்றும் ராஜாராம் இடையே வாரிசுப் போர் ஏற்பட்டது. ஷம்பாஜி வெற்றி பெற்றார், ஆனால் பின்னர் அவர் முகலாயர்களால் பிடிக்கப்பட்டு தூக்கிலிடப்பட்டார். ராஜாராம் அரியணைக்கு பின் வந்தான், ஆனால் முகலாயர்கள் அவரை கிஞ்சி கோட்டைக்கு தப்பி ஓடச் செய்தனர்.

அரசியல் கட்டமைப்பு:

பிளவுகள்: மராட்டிய சாம்ராஜ்ஜியத்தின் வீழ்ச்சிக்கு மற்றொரு காரணம் அதன் சொந்த அமைப்பு. தலைவர்கள் அல்லது சர்தார்களிடையே (போன்ஸ்லே, ஹோல்கர் முதலியோர்) அதிகாரம் பகிரப்பட்ட ஒரு கூட்டமைப்பு அதன் இயல்பு.

பலவீனமான வருவாய் நிர்வாகம்:

மராட்டியர்கள் சௌத் மற்றும் சர்தேஷ்முகியின் சேகரிப்பு மற்றும் கொள்ளை மற்றும் கொள்ளையில் இருந்து அவர்களின் சுரண்டல்களை நம்பியிருந்தனர். அவர்கள் வருவாய் நிர்வாகத்தின் திறமையான அமைப்பை உருவாக்கத் தவறிவிட்டனர். புதிய பிரதேசங்கள் கைப்பற்றப்பட்டன, ஆனால் நிர்வாகத்தில் குறைந்த கவனம் செலுத்தப்பட்டது. வரிவிதிப்பு மூலம் விவசாயிகளிடமிருந்து வருவாயை உயர்த்துவதில் ஆட்சியாளர்கள் முக்கியமாக ஆர்வம் காட்டினர்.

பலவீனமான இராஜதந்திரம்:

மற்ற இடங்களில் என்ன நடக்கிறது, எதிரிகள் என்ன செய்கிறார்கள் என்பதை அறிய மராட்டியர்கள் சிரமப்படவில்லை. தொலைநோக்கு பார்வையோ அல்லது பயனுள்ள உத்தியோ இல்லை. தங்களைச் சுற்றியுள்ள சக்திகளுடன் கூட்டணியை வளர்க்கத் தவறிவிட்டனர்.

ஆங்கிலோ—மராத்தா போர்கள் மற்றும் துணை கூட்டணி:

1802 ஆம் ஆண்டில், பேஷ்வா பாஜி ராவ் II பாசீன் ஒப்பந்தத்தில் கையெழுத்திட்டதன் மூலம் துணைக் கூட்டணியை ஏற்றுக்கொண்டார். இது மராட்டியப் பேரரசின் வீழ்ச்சியைக் குறித்தது. 1818 வாக்கில் மராட்டிய சக்தி இறுதியாக நசுக்கப்பட்டது மற்றும் மத்திய இந்தியாவில் அதை பிரதிநிதித்துவப்படுத்திய பெரிய தலைவர்கள் கிழக்கிந்திய கம்பெனியின் மேலாதிக்கத்தை சமர்ப்பித்து ஏற்றுக்கொண்டனர்.

சிவாஜி உண்மையில் ஒரு ஆக்கபூர்வமான மேதை மற்றும் தேசத்தைக் கட்டியெழுப்புபவர். ஜாகிர்தார் முதல் சத்ரபதி வரை அவரது எழுச்சி அற்புதமானது. அவர் மராட்டியர்களை ஒன்றிணைத்து முகலாயப் பேரரசின் பெரும் எதிரியாக இருந்தார். அவர் ஒரு துணிச்சலான சிப்பாய் மற்றும் ஒரு சிறந்த நிர்வாகி. அவரது ஆட்சிக்குப் பின், மராட்டியக் கூட்டமைப்பினரிடையே ஏற்பட்ட உட்பூசல், ஒற்றுமையின்மை அவர்களின் வீழ்ச்சிக்கு முக்கிய காரணமாக அமைந்தது.